

■ De 3D-schildering *De Vrolijke Rechter* in het nieuwe rechtgebouw van de Radboud Universiteit. foto Gerard Verschooten

Student anders uitgedaagd

NIJMEGEN – Een grijze rechtsgeleerde spreekt zich in het Grotiusgebouw, het van de zomer opgeleverde nieuwe rechtgebouw van de Radboud Universiteit, overduidelijk uit. Daar heeft deze rechter het rode wetboek niet eens voor nodig. Deze 3D-schildering, *De Vrolijke Rechter* geheten, is van de 47-jarige 3D-kunstenaar Remko van Schaik uit Utrecht. Hij is een van de uitgenodigde kunstenaars die met driedimensionale tekeningen het nieuwe motto van de Nijmeegse universiteit – 'change perspective' – uitbeeldt. „Met 3D-tekeningen speel je per definitie met perspectief”, zegt Van Schaik. Aan zijn Grotiuschildering heeft hij vijf dagen gewerkt op locatie. „De kunst bij dit soort werk is om de tekening zoveel mogelijk uit te rekken. En dan natuurlijk wel nog goed schilderen”, legt de Utrechtenaar uit. In de hal van het Erasmusgebouw van de universiteit ligt eveneens *streetart*, van de hand van kunstenaar Matthew May. Van hem afkomstig is ook een 3D-schildering, die tot voor kort nog bewonderenswaardige blikken kreeg in het Huygensgebouw. Komende week gaat ook Van Schaik nog een tweede 3D-schildering op de universiteitscampus maken. Met de in het oog springende tekeningen, staat de Nijmeegse universiteit stil bij haar nieuwe motto

“De kunst is de tekening zoveel mogelijk uit te rekken

Remko van Schaik

Testpaal windenergie van 140 meter Reichswald

KRANENBURG/GROESBEEK – Aan de Kartenspielerweg in Kranenburg, de kaarsrechte weg door het Reichswald, verrijst in dit jaar vermoedelijk een hoge, slanke mast van 140 meter hoog.

Het energieconcern ABO-Wind, dat in het Duitse bos tien à twaalf windmolens wil bouwen met een rotorhoogte van 200 meter, heeft een vergunning aangevraagd voor het bouwwerk bij de gemeente Kranenburg. Het gaat om een testpaal waaraan microfoons en camera's worden bevestigd om metingen en waarnemingen te doen. Eén van de belangrijkste vragen die ABO-Wind uit Wiesbaden beantwoord wil zien, is of de windverhoudingen hoog boven het

Reichswald inderdaad zo gunstig zijn als verondersteld. Uit de testresultaten moet onder meer blijken of het rendabel is een duur windpark te bouwen aan de Kartenspielerweg, een investering van een slordige 60 miljoen euro. Daarmee moeten 32.000 huishoudens van groene stroom voorzien worden. Tegelijk wordt duidelijk wat de wicken met de populatie vleermuizen en vogels doen. Het gedachte windpark Reichswald neemt een flinke hap uit het grensbos. De twaalf turbines overschrijden, inclusief de benodigde ruimte voor onderhoudskranen, opslagplaatsen en een toegangsweg, royaal de afmetingen van 13 voetbalvelden. Molenbouwer ABO uit Wiesba-

CULTUUR

Een ode aan de ouderdom

Oud worden is niet erg. Vindt cabaretière Jacqueliën de Savornin Lohman, 81 jaar.

door Lisette Wouters

BEMMEL – 'Liedvermaak' heet het vierde cabaretprogramma van Jacqueliën de Savornin Lohman. Met haar 81 jaar is ze de oudste cabaretière van Nederland en daar geniet ze met volle teugen van. „Mijn leven zat altijd propvol gepland, met een man, kinderen en een drukke baan. Nu is er ruimte voor reflectie.” De Savornin Lohman staat zondag 25 januari op de planken van cultureel centrum De Kinkel, bij TOP Bemmell. Pas zo'n tien jaar geleden rolde de Amsterdamse het cabaret in. Daarvoor werkte ze als advocaat, hoogleraar en politica. In haar show *Liedvermaak* kijkt De Savornin Lohman met humor en nostalgie terug op een bewogen leven. „Ik vertel bijvoorbeeld over een spelletje van vroeger, plankjesrace. Daarbij staken we de rivier over met twee plankjes. Gooide je te ver, dan moest je opnieuw beginnen. Dat spel gebruik ik als een metafoor voor het leven.” Ook gebruikt ze haar levenservaring om haar publiek moed in te praten. „Ik wil zelfvertrouwen aanmoedigen, vooral bij vrouwen. Ik zie namelijk dat er een beeld wordt geschapen door de media waar 99 procent van de mensen niet aan kan voldoen. Dan denk je al snel dat je niets voorstelt en niets waard bent. Zonde! Ieder mens heeft potentie, daar moet je wat mee doen. En niet wachten tot je tachtig bent. Na afloop van mijn show ga ik altijd met de mensen in gesprek.

■ Jacqueliën de Savornin Lohman...

„Onlangs sprak ik een vrouw in een rolstoel die na mijn show zei: 'Je hebt me de moed gegeven om eindelijk dat boek te gaan schrijven dat ik altijd al wilde.' Dat doet me goed.” Haar show is bovendien een ode aan de schoonheid van ouderdom. „Ik erger me aan de angst om ouder te worden bij jonge mensen. Ik zie overal botox en sil-

conenborsten, daar krijg ik een sneu gevoel van. Toen ik opgroeide was dat heel anders. Mijn broer wilde bijvoorbeeld juist heel graag oud overkomen, hij droeg altijd een driedelig pak en een hoed. Ik herinner me ook dat ik met mijn moeder stond te kijken naar een schilderij van mijn grootmoeder. 'Kijk, wat een prachtige oude handen', zeiden we tegen elkaar. Nu lijkt het alsof we ons voor ouderdom schamen. De druk om altijd maar jong en fit te blijven is zo hoog dat we er alles aan doen om veroudering tegen te gaan. Zonde. Je zou er juist de schoonheid van in moeten zien! Ouwerpower!”

► Jacqueliën de Savornin Lohman krijgt een sneu gevoel van botox en siliconenborsten

Nog geen spoor van overvallers en 'hun busje'

met de bouw van de twaalf turbines. Eind 2017 moet het windpark operationeel zijn. ABO garandeert dat de molens op een wettelijk voorgeschreven minimale afstand van 1.000 meter tot de bebouwde kom worden geplaatst, en op minimaal 800 meter van vrijstaande boerderijen. Tegen de bouw van het turbinepark bestaat veel verzet. De tegenstanders hebben zich verenigd in de Nederlands-Duitse actiegroep Tegenwind Reichswald. Het comité zegt niet tegen duurzame energie te zijn, maar maakt wel bezwaar tegen de gekozen locatie, die omschreven wordt als een belangrijk en uiterst waardevol natuurgebied.

■ ...met *Liedvermaak* te zien in Bemmell. foto's Marcel van den Bergh

Dat betekent niet dat we niets aan ons uiterlijk hoeven te doen, vindt De Savornin Lohman. „Ik verf mijn haar ook”, bekent ze. „Ik vind het belangrijk om er goed uit te zien. Maar daarvoor heb ik geen facelift of botox nodig.” Hoewel de Amsterdamse geniet van het podium, staat al vast dat dit haar laatste seizoen is. „Daar is

► Je zou juist de schoonheid van ouderdom in moeten zien, vindt De Savornin Lohman: 'Ouwerpower!'

geen specifieke reden voor, ik vind gewoon dat het genoeg is. Als ik terugkijk op mijn leven, zie ik ook dat ik nog nooit iets langer dan zeven jaar gedaan heb. Dit doe ik inmiddels al sinds 2002. Tijd voor iets nieuws dus, wat dat ook mag zijn. Ik wil niet doorgaan tot mijn gebit over het tooneel rolt.”

Samen met haar vaste componist en begeleidder Bam Commijs is Jacqueliën de Savornin Lohman zondag 25 januari te zien in cultureel centrum De Kinkel in Bemmell. 'Liedvermaak' begint om 15.00 uur, de foyer is open om 14.30 uur. Kaarten kosten 16,00 euro per stuk.

'Medische dossiers zijn in Nijmegen wel veilig'

NIJMEGEN – Net als in Groningen bij het academische ziekenhuis UMCG gingen in Nijmegen medische dossiers van het Radboudumc door de handen van medewerkers van een werkvoorzieningsbedrijf. „Maar wij weten zeker dat de vertrouwelijkheid op geen enkele manier is geschoonden”, aldus een woordvoerder van het Radboudumc. Ook het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis en de Sint Maartenskliniek in Nijmegen verzekeren dat de patiëntendossiers en andere vertrouwelijke gegevens verwerkt zijn op een beveiligde manier. RTV Noord maakte deze week bekend dat medewerkers van een werkvoorziening de grootste lol hadden bij het bekijken en bespre-

ken van de inhoud van medische dossiers van het UMCG. Dit Groningse ziekenhuis had het papierwerk tijdelijk overgedragen, zodat werknemers papier en röntgenfoto's konden scheiden. In Nijmegen heeft werkvoorziening Breed gedurende vijf jaar alle medische dossiers van het Radboudumc gescand. „Wij zijn met onze patiëntendossiers compleet overgegaan op een nieuw computersysteem, Epic. Alle medische

► In Nijmegen heeft werkvoorziening Breed in vijf jaar alle medische dossiers van het Radboudumc gescand

■ Big Band Bemmell houdt zaterdag een open dag. Wie wil, kan zijn instrument meenemen en meespelen tijdens een van de workshops. foto PR

Sterren gezocht

Koor Eigen Wijs uit Elst zoekt nieuwe leden. Onder het motto 'sterren gezocht' houdt Eigen Wijs woensdag 21 januari een open repetitie. 'We hebben plaats voor twee alten, een hoge sopraan, een bas en een tenor', meldt het koor, dat onder leiding staat van Fons van Gorp. De open repetitie is woensdag van 20.15 tot 22.30 uur in openbare basisschool De Esdoorn aan de Chopinstraat 3 in Elst.

kooreigenwijs.nl

BJ Baartmans

BJ Baartmans treedt zondag op in het kerkje van Ressen. Dat gebeurt op initiatief van TOP Bemmell. Voor veel collega's is Baartmans een gewaardeerd sessiemuzikant, meldt TOP. Het gitaarspel van Baartmans is vermaard, maar hij schrijft ook al heel zijn leven liedjes. Sinds 2005 doet hij dat in het Nederlands, ook al zijn ze muzikaal geworteld in de folk, jazzy blues en country. Het optreden begint om 14.30 uur. Entree 12 euro. Kaarten zijn verkrijgbaar via topbemmell.nl, bij boekhandel Polman, Arends Optiek aan de kassa.

Big Band Bemmell

Wie een instrument kan bespelen en zin heeft om met een enthousiast amateurorkest te spelen én te improviseren, is zaterdag welkom op de open dag van Big Band Bemmell. In het Nootgebouw kunnen belangstellenden terecht voor een openbare repetitie en open improvisatieworkshop.

Van 10.00 tot 10.20 uur geeft de bigband een optreden, daarna staat de eerste improvisatieworkshop op het programma. Na de pauze gebeurt vanaf 11.40 tot 13.00 uur hetzelfde. Big Band Bemmell is met name op zoek naar trompettisten en trombonisten. Het Nootgebouw is te vinden aan de Cuperstraat 5 in Bemmell.

Kinderatelier

Creatief Collectief Elst begint in februari een nieuwe creatieve cursus voor kinderen van 9 tot en met 13 jaar. Tijdens deze cursus 'kinderatelier' gaan de kinderen aan de slag met hout, spuitbussen, plastic flessen, speksteen, klei, papier-maché en onderdelen van elektrische apparaten. 'Kinderatelier' begint maandag 2 februari en duurt acht weken. De lessen zijn van 15.30 tot 17.00 uur. Kosten: 97,50 euro, inclusief materialen, koekjes en limonade. Aanmelden via info@creatiefcollectiefelst.nl.

De Dwerg

In theater De Klif in Nijmegen is zondag 25 januari de kindervoorstelling *De Dwerg* te zien. Een aanrader voor kinderen van 4 jaar en ouder, meldt De Klif. In de betoverende gedaante van een dwerg brengt Fratelli Fiasco clownskunsten van de bovenste plank. Zonder een enkel mensenvoerd te gebruiken brengt hij jong en oud in vervoering. Dit indringende theater speelt zich af op de grens van droom en werkelijkheid. De voorstelling begint om 14.30 uur. De entree is 6 euro. Reserveren kan via deklifnijmegen.nl.

Nanny van der Linden, voorzitter van de Rosamars sinds 2007, stelt dat door een samenloop van omstandigheden het onmogelijk is geworden de mars nog op touw te zetten. „Het is een optelsom van ontwikkelingen van de laatste jaren. Er is van alles misgegaan.” Zo kreeg de organisatie van de mars te maken met hogere kosten. „Een zaal huren werd duurder, er moesten van verschillende gemeenten ineens verkeersbrigadiers worden ingezet en er moesten ook EHBO'ers zijn.” Daarnaast werd het steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden. En Adrie Berg moest stoppen als marsleider, omdat hij een nieuwe baan heeft, „waarbij hij op tweede paasdag gewoon moet werken”, zegt Van der Linden. De Rosamars kende afstanden van 5 tot 40 kilometer en vertrok de laatste jaren vanaf de Heyendaalseweg in Nijmegen. „Het is jammer, maar we hebben een weloverwogen besluit genomen. Het is gewoon zonde als een evenement moet stoppen dat al heel lang loopt.”

Stroom opwekken met sluiten zonwering

NIJMEGEN – Twee Nijmeegse bedrijven krijgen een half miljoen om hun vernieuwende idee uit te werken. SolarSwing Energy gaat zonweringen bouwen die stroom opwekken en Oncodrone ontwikkelt een stof die uitzaaiing van kanker kan afremmen.

Het geld werd deze week verstrekt als een lening van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Acht wetenschappelijke *start-ups* kregen dit bedrag, waaronder de twee uit Nijmegen. Het idee hierachter is dat wetenschappelijke kennis wordt omgezet in toepassingen. SolarSwing Energy is verbonden aan de Radboud Universiteit en maakt transparante zonweringen voor in glazen gevels. De zonnenschermen krijgen een hoog rendement, waardoor energie bespaard kan worden. Door het in een zonwering in te bouwen, moet het er mooier gaan uitzien dan gewone zonnepanelen. In juli wordt het eerste prototypetype verwacht. Oncodrone heeft haar stofje ontwikkeld bij het Radboudumc. De kankerremmende stof heeft betrekking op prostaat- en borstkanker. Het geld wordt gebruikt voor onderzoek dat nodig is voor het in de markt gezet kan worden.

Rosamars na 56 jaar niet meer van start

NIJMEGEN – Aan de Rosamars komt dit jaar een einde. Na 56 jaar is besloten de wandelmars, die traditiegetrouw elke tweede paasdag werd gelopen, niet meer te organiseren.

Nanny van der Linden, voorzitter van de Rosamars sinds 2007, stelt dat door een samenloop van omstandigheden het onmogelijk is geworden de mars nog op touw te zetten. „Het is een optelsom van ontwikkelingen van de laatste jaren. Er is van alles misgegaan.” Zo kreeg de organisatie van de mars te maken met hogere kosten. „Een zaal huren werd duurder, er moesten van verschillende gemeenten ineens verkeersbrigadiers worden ingezet en er moesten ook EHBO'ers zijn.” Daarnaast werd het steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden. En Adrie Berg moest stoppen als marsleider, omdat hij een nieuwe baan heeft, „waarbij hij op tweede paasdag gewoon moet werken”, zegt Van der Linden. De Rosamars kende afstanden van 5 tot 40 kilometer en vertrok de laatste jaren vanaf de Heyendaalseweg in Nijmegen. „Het is jammer, maar we hebben een weloverwogen besluit genomen. Het is gewoon zonde als een evenement moet stoppen dat al heel lang loopt.”